

László
nagyváradai megyés püspök körlevele

II. / 2017

Nr. 610/2017.

EGYHÁZI VAGYONKEZELÉSRŐL – AKTUÁLIS

Munkaköri feladataink meghatározásánál, a lelkipásztori tevékenységek mellett, minden lelkipásztorra, de főleg a plébánosokra az irodai tevékenység és a közigazgatással járó feladatok is hárulnak. Ez a feladatkör a plébánia anyagi javainak és az egyházi tulajdonok gondos kezelését hivatott biztosítani, az ide vonatkozó egyházi és állami előírások megtartásával. Az elmúlt években már többször is kitértem erre a tevékenységre és szorgalmaztam, hogy kezeljük figyelemmel ezt a feladatkört, elkerülvén ezzel azt, hogy rendezetlen állapotok megnehezítsék, megkárosítsák vagy akár ellehetetlenítsék egyházközségeink életét. Az állami törvényhozásban is észlelt sok változás még nagyobb odafigyelést igényel az anyagi javak kezelésében azért is, mert felelősségünkhöz tartozik ezen javak biztonságos megőrzése, ami a jelenlegi szabályozások értelmében nem ritkán új és eddig nem ismert feladatokat jelent számunkra. Emellett az egyházi előírások is figyelmeztetnek és pontos eljárásra intenek bennünket akkor, amikor az adminisztratív munkával járó és főleg az anyagi javak kezelését érintő feladatokat is a plébánosi jogkör alá helyezik (*vö. ET 519. k., 532. k.*).

Hogy a fent említett feladatkörnek jobban és hatékonyabban meg tudjunk felelni, egyházmegyei hivatalunkban már évek óta működtetjük a gazdasági ügyekkel foglalkozó irodát, amelynek tevékenysége a plébániák ilyen irányú segítségére is kiterjed. Ez a tevékenység érinti az egyházi javak kezelésének követését és megkönnyebbítését, az egyházi épületeknél végzett munkálatok előremozdítását és felügyeletét, az intézményeinkre vonatkozó jogi ügyek intézésének kezdeményezését vagy követését, a biztonsági feltételek előírások szerinti alkalmazását és megteremtését, nem utolsósorban minden olyan kezdeményezés támogatását és előmozdítását, amelyeknek célja az egyházi javak megőrzése és gyarapítása az ide vonatkozó előírásoknak megfelelően.

Kedves Paptestvéreimet továbbra is arra kérem, fordítsanak fokozott figyelmet arra, hogy plébániáinkon az adminisztratív és vagyongazdálkodási feladatok helyesen és eredményesen legyenek teljesítve. Továbbra is segítségünkre lehet a 2014-ben közzétett *Adminisztrációs füzet* tartalma, amihez kiegészítésként az alábbiakban a legfontosabb tudnivalókat szeretném közölni, ahogyan azokat az ide vonatkozó jelenlegi törvényes előírások megfogalmazzák számunkra.

I. TEMPLOMJAVÍTÁSOK

Továbbra is komolyan kell foglalkoznunk templomaink és egyházi épületeink állagának megőrzésével. Mivel saját alapokból az ilyen feladatoknak nem tudunk eleget tenni, jótékony és támogatók segítségére szorulunk. Kérem paptestvéreimet, vállalják fel a kezdeményező szerepét. Idejében tervezzék templomaik javítását és tegyenek meg mindent azért, hogy a hívekben is tudatosuljon a reájuk háruló felelősség templomukkal és annak állapotával szemben. Javítási, renoválási terveinket idejében jelezzük a püspöki hivatalnál, hogy lépéseket tehesünk a szükséges munkálatok megvalósítása érdekében. Az egyházmegyei hatóság gazdasági irodája segít a felméréseknél, költségvetések elkészítésénél, részben a pályázatok elkészítésénél, ill. a munkálatok megszervezésénél és követésénél, de mindez nem jelenti azt, hogy a helyi plébános és az érintett egyházközség, érteve annak egyháztanácsát is, mentesül a templomjavítással járó feladatok vállalása alól.

Támogatásért eddig is többször fordultunk a Vallásügyi Államtitkársághoz. Szóban már többször nyomatékosan hangsúlyoztam az előírásoknak és elvárásoknak megfelelő eljárás követését: a pályázat elkészítéséhez szükséges feltételek betartását, a kivitelezésnél a pályázatban foglaltakhoz való szigorú igazodást és nem utolsósorban az elszámolások pontos és a valóságnak megfelelő elkészítését. A Vallásügyi Államtitkársághoz címzett pályázatokat főleg olyan munkálatokra készítjük, amelyek nem igényelnek építkezési engedélyt. Az 50/1991. sz. törvény 11. cikkelyében találjuk felsorolva azokat a javítási munkálatokat, amelyekhez nem szükséges az építkezési engedély. Lényegében a törvény ezt így írja le: *„Építkezési engedély nélkül csak olyan javítási/renoválási munkálatokat lehet végezni az épületen, amelyek nem módosítják az épület szerkezeti-stabilitását, eredeti karakterét és/vagy építészeti kinézetét.”*

A pályázati feltételekről és az elszámolási formákról szakképzett munkatársainktól részletesebb felvilágosítást is kaphatnak az érdekelt paptestvérek.

II. TŰZVÉDELMI ELŐÍRÁSOK (vö. *Reglementări ISU*)

Minden évben legalább egyszer körlevélben is emlékeztetem paptestvéreimet, hogy figyelniük kell a tűzvédelmi szabályok betartására, ill. arra is, hogy egyházi személyzetünk és egyházközségeink felelősei (egyháztanácsosok is), ismerjék a tűzvédelmi szabályokat és kövessék templomaink és egyházi épületeink biztonságos használatát. Az illetékes hatóságok éves ellenőrzését

fogadjuk nagy nyitottsággal, hogy segítségükkel pótolhassuk a plébániákon és a templomokban észlelt hiányosságokat. Folytonosan arra kell törekednünk, hogy minden tűzveszély-forrást kiküszöböljünk és épületeinkben megalapozzuk a biztonságos tevékenységet.

- A fentiek értelmében rendszeresen és hivatalosan elismert szakemberrel át kell vizsgáltatni a villámhárító berendezést, és az észlelt hiányosságokat azonnal ki kell javítani. (*Normativa I. 20-2000*).
- A templomok elektromos hálózatát és a használatban lévő készülékeket is megfelelően felkészült és elismert szakember bevonásával kell ellenőriztetni, karbantartani és kezelni.
- Kerülni kell az improvizációk alkalmazását még olyankor is, amikor ideiglenes megoldásokról van szó.
- Templomaink és plébániáink épületeit szabványos poroltókkal szereljük fel, amelyeket kötelességünk rendszeresen ellenőriztetni.
- A templomi kijáratokat és nagyobb termeink kijárait is jól látható módon és szabályosan kell megjelölni.
- Több helyen templomfűtési berendezéseket is használnak. Az ilyen rendszerek alkalmazásánál nagyon fontos odafigyelni, a szükséges feltételek megteremtésére (pl. villanyhálózat terhelése), valamint a hőszűrő testek és kellékek megfelelő elhelyezésére. Fontos ezt komolyan venni, nem csak tűzvédelmi szempontból, hanem templomaink értékvédelme miatt is.

III. EGYHÁZI INGATLANOK TELEKKÖNYVEZÉSE

Az egyházi vagyonkezelés gyakorlásánál iránymutató számunkra többek között az ET 1284. kánonja. Már ebből is kitűnik, hogy a javak megőrzése és használata feltételezi mindannak ismeretét és követését, ami a helyes és gazdaságos tevékenység kereteit biztosítja az egyház számára.

- Az eddigiek értelmében, minden plébánosnak feladata rendszeresen ellenőrizni az egyházi ingatlanok telekkönyvi adatait, és ha azt tapasztalja, hogy a valóság és a telekkönyvben leírtak között eltérések vannak, akkor tegyen meg mindent, hogy a telekkönyvi adatokat mihamarabb aktualizálják.
- Figyelmesen kell követni, hogy a telekkönyvi bejegyzések a valóságot tükrözzék: kövessük figyelemmel a telek és az épületek megjelölését egyaránt!
- Az egyházi földekre vonatkozó tulajdoni lapokat is (*Titlu de Proprietate*) telekkönyveztetni kell. Sürgető ez a feladat a kültelekekre és mezőgazdasági területekre vonatkozóan, mert 2018-tól csak a telekkönyvezett földekre lehet támogatást igényelni (APIA).
- A telekkönyvek ellenőrzésénél fordítsunk figyelmet a temetőinkre is.

IV. ADÓNYILATKOZATOK

Ingatlanadó Az új törvények szerint, minden ingatlannal rendelkező tulajdonos köteles ingatlanairól adóbevallást készíteni és az illetékes hatóságnál azt benyújtani. Az ingatlanokra vonatkozó adóbevallásokat minden év január 31-ig, újraértékelés

esetén március 31-ig kell letenni a helyi önkormányzatoknál. Az így benyújtott nyilatkozatokban külön meg kell jelölni azokat az ingatlanokat, amelyek az új adótörvény értelmében adómentességet élveznek. A nyilatkozathoz mellékelni kell azokat az okmányokat is, amelyek bizonyítják az adómentességet. A jelenlegi törvény szerint az adóköteles épületeket a tulajdonos köteles háromévenként újraértékelteni függetlenül attól, hogy adóztathatók vagy nem!

Adómentességet élveznek a templomok, a plébániaépületek. Nem adómentesek a plébániaépületek bérbeadott épületrészei. Adómentességet élveznek azok az épületek, amelyekről igazolni lehet, hogy használatuk egyházi tevékenységre korlátozódik, akár hittantermek, közösségi termek vagy egyéb közösségi célt szolgáló épületekről van szó. A műemlék épületek adómentesek, kivéve azok az épületek vagy épületrészek, amelyeket gazdasági tevékenységre használnak.

A törvény viszont lehetőséget ad arra, hogy az önkormányzat adómentességet adjon a megnevezett épületekre vagy épületrészekre. Az épületadó alóli felmentés iránti kérelmet, előző év december 31-ig kell benyújtani az illetékes hivatalnál (*vö. Codul Fiscal, Art. 456., 2, 3.*)

Telekadó Az elmúlt évtől kezdődően (2016) a gazdasági tevékenységekre használt földterületek is (bérbe adott területek) adókötelesek (*vö. Codul Fiscal 2016, Art. 464, (1), d.*).

Mezőgazdasági célokra bérbeadott termőföldek esetében is lehet kérelmezni az önkormányzatnál a telekadó alóli felmentést. Az adónyilatkozat mellé ilyenkor is egy formanyomtatvány kell csatolni és benyújtani folyó év december 31-ig. Amennyiben az illetékes önkormányzat az adómentesség mellett dönt, a hatályos törvények értelmében, annak alkalmazása a következő évben lehetséges (*vö. Codul Fiscal 2016, Art. 464. (3).*).

A bérbeadott épületekhez tartozó telkek is, amennyiben a szerződésben meg vannak jelölve, szintén adókötelesek.

Telekadó alóli felmentési kérelem - MINTA:

Către Consiliul Local _____

Având în vedere dispozițiile art. 464 alin. 1 lit.d) Cod Fiscal, potrivit căroră sunt scutite de la plata impozitului pe teren, terenurile aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția suprafețelor care sunt folosite pentru activități economice,

Vă învederăm faptul că terenurile cu privire la care a fost reconstituit dreptul de proprietate în favoarea instituției noastre, au constituit dintotdeauna bunuri ecleziastice și veniturile obținute după acestea au fost utilizate exclusiv pentru asigurarea întreținerii bisericii romano-catolice locale.

Forma legală prin care terenurile aparținând instituției noastre sunt folosite în prezent, este aceea a arendei, sens în care parohia încheie contract de arendă pe de o parte, pentru a asigura menținerea caracterului fertil al terenului, pe de altă parte, pentru ca din veniturile obținute de la arendaș, să poată fi întreținută, renovată biserica și să poată fi realizate o serie de activități socio-caritative specifice instituției noastre în beneficiul comunității locale.

Prin urmare, contractele de arendă nu se încheie pentru obținerea unui profit pentru parohie, ci doar în scopul de a folosi veniturile obținute exclusiv în beneficiul comunității, întregul venit obținut fiind reinvestit în întreținerea și activitățile uzuale ale bisericii.

În aceste condiții, nu se poate considera că aceste terenuri sunt folosite pentru activități economice, sens în care solicităm, în conformitate cu disp. art. 464 alin. 2 din Codul Fiscal, să dispuneți prin Hotărâre de Consiliu Local, scutirea de la plata impozitului pentru aceste terenuri.

V. SZERZŐDÉSEK

Külön felhívom Paptestvéreim figyelmét a plébánia nevében kötött szerződések és egyéb megállapodások kérdésére. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy nagy körültekintéssel és odafigyeléssel kell követnünk a szerződéskötések egész folyamatát. Az ide vonatkozó egyházi szabályozások mellett külön kell figyelnünk a polgári jog előírásaira is, valamint minden olyan körülményre, amely segít bennünket abban, hogy az egyházközség nevében kötött szerződéseink alaposak, teljesek legyenek és mindenben biztosítsák az egyházközség és az egyház javát.

- A fenti szempontok miatt továbbra is kérem, hogy egyeztetés és láttamozás végett **minden szerződést**, amelyet az egyházközség nevében, egyházi ingatlanokra és telkekre vonatkozóan kötnek az illetékes plébánosok, a szerződés aláírása előtt mutassák be a Püspöki Hivatal irodáján!

- A hosszabb időre kötött és nagyobb értékekre vonatkozó szerződések, az egyházi törvények értelmében is rendkívüli vagyongazdálkodásnak számítanak, és csakis a Püspöki Hatósági jóváhagyásával érvényesek **(vö. CIC 1281.k. 1.§, 1292.k. 1.§)**.

- Egyházi ingatlanok vásárlása ill. eladása esetén, vagy ilyen jellegű adományok elfogadásánál is, érvényességi feltétel a püspöki engedély megléte. **(vö. CIC 1291.k. 1.§)**.

- A közműszolgáltatásokra (gáz, villany, víz, szennyvíz, telefon, internet) vonatkozó szerződések, plébániai vagyongazdálkodási hatáskörben, püspöki engedély és láttamozás nélkül továbbra is megköthetők.

VI. MUNKAVÉDELEM

Ne mulasszuk el környezetünkben – plébánián, templomban és templom körül – a munkavédelmi előírásoknak megfelelő feltételek biztosítását. Sokszor nem tulajdonítunk fontosságot ezeknek az előírásoknak, de könnyen előfordulhatnak olyan kellemetlenségek, amelyek a munkaadó és az intézményvezető terhére írhatók. Éppen ezért az egyházi alkalmazottakat és az önkéntesen besegítőket is figyelmeztessük azokra a körülményekre, amelyek munkavédelmi szempontból veszélyt jelenthetnek. Mi magunk is igyekezzünk elkerülni minden bennünket és környezetünket veszélyeztető körülményt.

A munkavédelmi feltételek biztosításánál fontos kiemelnünk azt, hogy javítási/építési munkálatok esetében olyan munkaszerződést kössünk a kivitelezővel, amelyben már eleve benne van az a kitétel, hogy mind a munkavédelmi feltételek biztosítása, mind az azzal járó felelősség a kivitelezőre hárul. Nagyobb munkálatok esetén erről akár külön megállapodás is írható.

* * *

Nr. 638/2017.

A SZENT LÁSZLÓ ÉV RENDEZVÉNYEINEK ELŐKÉSZÍTÉSE – EMLÉKEZTETŐ

Paptestvéreimet emlékeztetni szeretném arra, hogy a nagybőjti idő kezdetével, amint azt egy előző körlevelemben már megfogalmaztam (*OC VI./2016, 36. old., 2. pont és a melléklet*), a Szent László Év rendezvényeire való hangolódást is szorgalmaznunk kell. A már kiosztott munkafüzet tartalmát, főleg annak II. részét mélyítsük el híveinkkel együtt, hogy a majd sorra kerülő találkozók alkalmával alapító szent királyunk iránti tiszteletünk ne legyen csak emlékezés, hanem erényeinek követésében megújult elköteleződéshez vezessen. Valamennyiünk felelősségéhez tartozik, hogy komolyan vegyük az Isten által nekünk ajándékozott lehetőségeket, amelyeken keresztül mindannyian a ránk bízott közösségek, családok, egyházmegyénk és az egész világ építői, megerősítői és megszentelői lehetünk. Mindenkinek őszinte és készséges támogatására számítok, és már most megköszönöm a helytállást!

Nagyvárad, 2017. február 25-én

† László s.k.
megyés püspök